

Hymne til Frederik d. 4.s Besøg i Thisted 1702

Ved C. KLITGAARD

UNDER sin store Mønstringsrejse i Jylland 1702, hvor Kong Frederik d. 4. lod de forskellige Troppesafdelinger og deriblandt den af ham i 1701 oprettede Landmilits præsentere for sig, rejste han og Følge fra Kolding 22. Juni og kom til Varde, hvor han overnattede for den følgende at fortsætte til Ringkøbing og om Aftenen til Holstebro, hvor han blev i tre Nætter. Den 26. drog han til Salling med Skivehus, og samme Dag tog Selskabet over Sallingsund til Mors, hvor Hofstaben indkvarteredes i Nykøbing, medens Kongen tog Natophold hos Etatsraad Poul Klingenberg paa Højris. Den 27. Juni fortsattes Rejsen, idet man blev færgen over Vilsund, og derfra gik Turen til Thisted, hvor Kongen spiste til Middag hos Amtmand Rudolph v. Gersdorff og de fleste af hans Følge hos Sognepræsten, Magister Sixtus Aspach. Men Opholdet i Thisted blev kun kort, og allerede samme Aften kom de høje Herrer til Bratskov, hvor der overnattedes, og den følgende Dag (28. Juni) naaede man at holde Mønstring i Nibstrup i Vester Brønderslev Sogn, bese Interiøret og Haven paa Dronninglund og endda tage Natophold i Aalborg.

Magister Aspach, der 1698 var blevet Sognepræst i Thisted i en Alder af 26 Aar, og som 1703 blev Provst, kunde naturligvis ikke lade en Lejlighed som et Kongebesøg gaa hen unyttet, han maatte lave et Hyldestdigt til Kongen, og han var iøvrigt en ret øvet "Rimsmed"; men hans Hyldestdigt er naturligvis i Tidens vante Stil, hvis mest fremragende Poet var Biskop Thomas Kingo. Det lyder saaledes:

Thye-Lands

og fornemmelig

Thysted Byes uformodentlig Lyksalighed samt
underdanigst Lyckønskning till den Stormægtigste og
Høybaarne Herre Voris Aller-Naadigste Arfve-Konge,
Kong Friderich den Fjerde,

Da Hand Aller-Naadigst tog sin Reyse igiennem samme
fattig Bye d. 27. Juny Anno 1702, udi underdanigste
Ærbødighed fremstillet af H. K. Maytt.s
Allerunderdanigste Tiener og Undersaatt, samt tro
Forbedere.

Sixto Aspach

Sogne-Præst der sammestæds.

Læta Foecunditas¹⁾

Velsignet tusindfold *Min Herre Kongen* bliffve!
Vor Land, det lidet Thy, kom nylig som till Live,
Da *Eders Mayestæt* paa Landet satt' sin Food,
Paa huilcket *Bedre Heldt* tilforne aldrig stood.
Lad nu *Neapolis* kun holde op at bramme,
Som nylig haffver satt een Quist aff Franske Stamme,
Vor *Thye*, vor *Ring* *Thye* en større Naade seer,
Og som et lystig Barn mod Faders Komme leer.
Huur mange, mange Aar har det sin *Fader* saffnet,

Men bliffver nu idag aff *Landets Fader* favffnet.
O! Een lycksalig Stund, der Hand i Sinde fick
At skue *Mors* og *Thy*, *Den Store Friderich*.
Vi Andre skriffve om den *Jydske Hafv-Gudinde*,
Att Hendes rene Arm i mange Folckes minde
Har været *Fiskeriig²⁾*, Jeg derom melde maae,
I samme Hendes Arm en større Riigdom laae,
Da *Eders Mayestæt* bestiigede i Naade
Neptuni beegte *Vogn³⁾* og hid till Landet traadde;
Vor *Liim-Fiord* bærer *Priis*; *Pactoli⁴⁾* svømme Guld.
Maae viige denne *Fiord*, som er sin *Konge* huld.
Till denne vilde før *Den Keyser Otto* beyle,
Men turde dog herhid for alvaar icke seyle,
Sitt *Glauffvind* kasted' hand til Tegn i samme Vand,
Deraff fick *Otte-Sund* sit *Naffvn* i dette Land;
Mens huad? den liden *By*, *De Thyboniters Flekke*
Vor *Thysted* søger og en uden *Æres Decke*,
Enddog den er nu slætt, og, som en Gammel Mand,
Forsveckes dag fra dag, og sig ey hielpes kand.
Den *Styge Krumpen* *Bisp* paa *Børlum Closter* boede,
Da for hans *Forbøns* skyld erlangde den det Gode,
Att den benaadet bleffv med *Kiøbstæds Naffvn* og
Gaffvn⁵⁾;

Fra den tid tog den till og var en deylig *Haffvn*.
Kong Hans den uden *Tviiffvl* aff *Konger* sidst besøgte,
Og da med *Kramme-Marck* dens *Herlighed* forøgte,
Kong Friderich, som var den *Anden* aff det *Naffvn*,
Lod bygge der en *Gaard* till *Sogne-Præstens* *Gaffvn*.
Jeg, som den *Niende* fra *Reformationen*,
I den mit ophold faaer, og seer *Donationen*,
Det derfor billigt er, at Jeg og kysse maae
Den *Salig Herres Støffv*, som lod det saa tilgaae.
Mand og *Kong Christian den Tredie* bør priise,
Der vilde denne *By* *Sin* Naade stor beviise
Med sin *Donation* at søge deres *Gaffvn*,
Som her paa *Stædet* bær det *Skole-Lærers* *Naffvn⁶⁾*.
Jeg, som den *Ringeste* blant *Kongens* *Underdaner*,
Fremtræder og i *Dag*, nu *Naaden* *Veyen* baner.
Min Konge, Jeg vell seer, mens ey fuldtacke kand,
Som mig bekræffted har ud min *Præste-Stand*.
Stormægtigste Monarch, *Kong Friderick Den Fierde*,
Som af *Gud* schiket er at være som et *Gærde*,
Ja, som en *Kaabber-Muur* omkring det ganske Land,
Mand *Eders Mayestæt* ey nock fortælle kand,
Huur stor en *Jubel-Fæst* hos os i *Dag* indfalder,
Den eene løber frem, og paa den anden kalder,
Og raaber med stor *Fryd*: *See Kongen!* See og hør,
Maaske var fattig *By* endnu vell hielpis tør,
Stormægtigste Monarch, og *Landets Fromme Fader!*
Vi alle, *Huer* og *Een* vor *Hierttes Grund* oplader,

² Limfjorden.

³ Færgebaaden ved Vilsund.

⁴ *Pactolus* var en guldførende Flod i Lydien.

⁵ Thisted fik paa *Styge Krumpens* Foranledning *Købstadret* 1524.

⁶ Latin skolen oprettedes 1549 og nedlagdes 1739.

¹ Glædelig Overflod.

Vi, som i mørcked sad, seer nu *De Danners Sool*,
Og ynsker, at *Gud* vill befæste *Kongens Stool*:
Gid Kongen lefve maae, Og Kongens Huus tiltage!
Gid Glæden blomstre maae i alle Kongens Dage!
Gid Land-Militien Sin Fader fryde maae⁷),
Og Gamle Jytters Mood i Brystet fæsted staae!!!

1705 blev Aspach Sognepræst ved Vor Frue Kirke i Aalborg, og 1735 blev han titulær Biskop, død 1739. Var gift 3 Gange og havde 19(!) BØrn.

(Kilde: Historisk Årbog for Thisted amt 1953, side 32-35)

---

⁷ Landmilitsen oprettedes ved Forordn. 22. Feb. 1701 og ophævedes 30. Okt. 1730, hvorefter en ny Landmilits oprettedes 4. Feb. 1733 med *Stavnsbaand*. Hvis Fred. IVs Milits frydede ham, var det modsatte Tilfældet i Befolkningen.